

Portada de Letras Libres, Octubre 2016

Trump, el fons de la qüestió

No solament es tracta de les picabaralles amb els periodistes i l'ús recurrent de Twitter. El passat 26 de maig, en plena cimera de l'OTAN que es celebrava a Brussel·les, al president dels Estats Units, Donald Trump, se li va ocórrer espenyar al primer ministre de Montenegro, Dusko Markovic, amb la finalitat de fer-se lloc per a la fotografia oficial. Un mes abans va evitar donar la mà a Angela Merkel davant de les càmeres, en una trobada oficial en la Casa Blanca. En els mitjans de comunicació apareixen amb profusió episodis d'aquesta guisa protagonitzats per Trump, triat amb 63 milions de vots (menys que els de la seua rival, Hillary Clinton) en les eleccions presidencials del 8 de novembre.

El sociòleg i professor en la Universitat de Berkeley, Manuel Castells, realitzava una anàlisi de major profunditat en una tribuna publicada en *La Vanguardia* ("Trump contra el mundo"). "El que sembla un munt de grolleries i una malaptesa diplomàtica revela una estratègia absolutament consistent". Molts dels votants de Trump es reafirmen en la seua decisió, assenyala l'autor de la trilogia "L'era de la informació". Són la classe obrera blanca i la població rural castigades per la crisi econòmica i la globalització, a qui els separa una gran barrera ideològica i material d'altres grups socials, com les elits cultes i cosmopolites de les grans ciutats. Segons Castells, beneficiaris directes de les decisions del president són les grans petroleres, les corporacions del gas i del carbó, el lobby antiecològic i aquells que pretenen acabar amb les mesures de protecció ambiental.

Un exemple de la connexió d'interessos és l'actual secretari d'Estat (responsable de les Relacions Internacionals), Rex Tillerson, qui va ocupar el càrrec de director executiu d'una de les grans petroleres mundials, Exxon Mobil. En els primers dies de juny, Trump anunciava així mateix que Estats Units es retirava dels Acords de París per a combatre el canvi climàtic. Abans el president havia signat una ordre executiva amb la finalitat d'obrir la porta a les extraccions de petroli i gas en l'Àrtic.

El sociòleg i membre de l'Observatori Internacional de la Crisi, Andrés Piqueras, explicava a la calor de les eleccions nord-americanes en el diari

digital *Público* que existeix una lluita oberta entre els grans poders d'Estats Units, principalment entre els "globalistes-neoliberals", que aspiren a un "domini difús a través de les disgregades places financeres mundials" i mitjançant els tractats comercials. I un segon sector, el dels "nacionalistes-proteccionistes", més vinculats a l'imperialisme clàssic i multinacional. La batalla té el seu correlat en el món mediàtic i virtual. La plataforma global, representada per la CNN-Ted Turner-Estafe Warner; i la multinacional, amb Fox News Corp-Rupert Murdoch com a estendard. Potser en aqueix context pugua interpretar-se l'eixida d'Estats Units de l'Acord Transpacífic de Cooperació Econòmica (TPP, sigles en anglès), rubricat al febrer de 2016 per 12 països. Els signants de l'acord de lliure comerç representen el 40% del PIB mundial.

Analistes i mitjans de comunicació han destacat l'aposta militarista del president Trump. Però Trump va guanyar les eleccions al novembre. I les dades de 2016 difoses per l'Institut de Recerca per a la Pau amb seu a Estocolm (SIPRI) apunten que Estats Units ha augmentat la despesa militar l'1,7% fins a aconseguir els 611.000 milions de dòlars. Al lideratge de la gran potència li segueixen a distància Xina (215.000 milions de dòlars en 2016) i Rússia (69.200 milions). Bé és cert que Donald Trump ha anunciat un augment del 10% en la despesa militar, de més de 54.000 milions de dòlars (el major increment des dels atemptats de l'11-S, en 2001). També és veritat que el mandatari ha demanat als socis de l'OTAN que complisquen els seus compromisos, i incrementen el pressupost militar fins al 2% del PIB abans de 2024. Però abans que el polític i milionari, conegut pels seus comentaris masclistes, arribara a la Casa Blanca, Estats Units comptava amb 7.000 caps nuclears, en comparació amb els 300 de França, els 260 de Xina i els 215 del Regne Unit (dades del SIPRI, 2016).

Trump va guanyar les eleccions amb el lema "Fisrt America", i ja en el poder ha sostingut que la immigració és un "privilegi". Planteja una "recuperació de les fronteres" i manté com a projecte estel·lar la construcció d'un mur entre Estats Units i Mèxic, països als quals separa una frontera de 3.000 quilòmetres. En la campanya electoral va prometre fins a la sacietat una cosa que ranejava la ignominia: Mèxic hauria de reemborsar els costos de la construcció del mur. Actualment hi ha una poc més de mil quilò-

metres de tanca construïda en la frontera entre tots dos països, que van començar a alçar-se en 1994, durant la presidència de Clinton.

Malgrat el perfil del votant de Trump retratat per Manuel Castells, ha sigut el primer president dels Estats Units inclòs en la llista de milionaris de la revista Forbes. Ocupa el número 544 en el llistat, amb una fortuna de 3.500 milions de dòlars amassada principalment en el negoci immobiliari. Símbol d'aquest poder és la Torre Trump, gratacel de 200 metres d'altura emplaçat en la Cinquena Avinguda de Nova York. Els periòdics han indagat en les obligacions fiscals del candidat Donald Trump. Així, en plena campanya electoral, The New York Times va informar que en 1995 Trump va declarar pèrdues per valor de 916 milions de dòlars, la qual cosa podria haver-li reportat -de manera legal, aclareix el periòdic- extraordinaris beneficis fiscals. A més, s'ha compromès a reduir el tipus màxim de l'impost sobre la renda (al 35%), eliminar el de successions i reduir el de societats (al 15%). Una contrareforma fiscal en tota regla. Mentre, la retirada de l'anomenat "Obamacare" deixaria sense segur metge a 14 milions de nord-americans.

Molts analistes han criticat la discordança entre els fets i les declaracions del polític i empresari de 71 anys. El 20 de maig va tancar a Riad un acord per a la venda d'armes a Aràbia Saudita per valor de 110.000 milions de dòlars, el major de la història d'Estats Units. Una de les justificacions del tracte va ser la lluita contra el terrorisme en la regió, malgrat les denúncies com les del polític i activista Noam Chomsky, qui va afirmar en la cadena libanesa Al-Mayadeen: "Estats Units fa els ulls grossos al suport d'Aràbia Saudita al terrorisme"; i en la nord-americana Democracy Now!: "Aràbia Saudita és el centre de l'extremisme islàmic radical". Així mateix Trump ha donat el seu suport als països -Aràbia Saudita, Unió dels Emirats Àrabs, Baréin i Egipte- que han trencat relacions diplomàtiques i han tancat les fronteres amb Catar. Coincideix que el règim de Qatar recolza el terrorisme, encara que la base aèria nord-americana més important de la regió siga la d'Al Udeid (Catar). I que el 15 de juny aquest país signara la compra de 36 avions F-15 a Estats Units (12.000 milions de dòlars). L'alternativa? El matrimoni Obama acaba d'adquirir la mansió a Washington a la qual es va mudar en abandonar la Casa Blanca. Per vuit milions de dòlars.

Yanira Hermida / L.M..

ENTREVISTA
amb Yanira Hermida,
militant anarcofeminista
pàg. 8

EDITORIAL
No és temps de laments,
és l'hora de lluitar
pàg. 2

REFLEXIÓ I DEBAT
Un nuevo amor
pàg. 3
Mujeres Libres, la utopia
en la punta dels dits
pàg. 2 i 3

SOCIAL I SINDICAL
Història de la CGT-PV, una
Confederació per a la lluita
pàg. 4 i 5
Les educadores planten
cara a la Conselleria
d'Educació
pàg. 5

I MÉS
Lluites sindicals i notícies
pàg. 6

Secretariat
Permanent del
Comité Confederal
País Valencià i Múrcia

Avgda. del Cid 154
46014 València (L'Horta)
Tels.: 96 383 44 40
96 313 43 53
Fax: 96 383 44 47
www.cgtpv.org
sec.general@cgtpv.org

Fundació Ferrer i Guàrdia
Avgda. del Cid 154 baix
Tels. 96 383 44 40
46014-València

FEDERACIONS LOCALS I COMARCALS

FIC de Castelló
C/ Cerdan de Tallada 23 entresòl
Tel. 96 425 06 36
Fax 96 425 06 36
12004-Castelló-La Plana
cgtkastello@hotmail.com
cgtkastello15@gmail.com

**SU del Camp de Morvedre
i l'Alt Palància**
C/ del Treball, 21, baix
Tel. 96 269 86 33
46520 Port de Sagunt (València)
cgtpportsag@gmail.com

FL de Puçol
C/ Castell de Morvedre 12-1er. dreta.
Tel. 96 146 54 54
Fax 96 146 54 54
46530-Puçol (València-L'Horta)
cgtpuzol@gmail.com

FL de València
Av. del Cid 154
Tel. 96 383 44 40 Fax 96 383 44 47
46014-València (L'Horta).
fed.local@cgvalencia.org

- SP de la FL de València, tel. 96 383 44 40
- Sindicat de Metall, Energia i Minería, tel. 96 313 43 50
- Sindicat de Neteja, tel. 96 313 43 51
- Sindicat de Transports, Comunicacions i Mar, tel. 96 383 53 73
- Sindicat de Banca, Estalvi i Assegurances, tel. 96 383 53 74
- Sindicat d'Administració Pública, tel. 96 383 45 08
- Sindicat d'Oficis Diversos, tel. 96 383 45 25
- Sindicat d'Alimentació, Comerç i Hostaleria, tel. 96 313 41 39

Serveis Afiliats:
Biblioteca Llibertària "Ferrer i Guàrdia", Àrea de la Dona, Oficina Precària CGT

FL La Safor-Gandia
C/ Pintor Sorolla 39 baix
Tel. 96 287 70 60
Fax 96 287 70 60
46700-Gandia (València-La Safor)
cgtlasafor@gmail.com

Federació Provincial d'Alacant
C/ José Reus García, 3 Entpta. Dcha.
Tel. 96 518 22 11
03010 - Alacant (L'Alacantí)
alacant@cgt.es

SOV d'Alcoi
C/ Echegaray 10 baix
Tel. 96 554 71 46
Fax 96 554 71 46
03800 -Alcoi (Alacant-L'Alcoià)
f.l.alcoi@cgtpv.org

SOV de Benidorm
C/ San Antonio nº 15
Tel. 96 680 65 80
Fax 96 680 65 80
03501 -Benidorm (Alacant)
Apt. Correus 125 (CP: 03501)
cgtmarinabaixa@gmail.com

editorial

NO ÉS TEMPS DE LAMENTA, ÉS L'HORA DE LLUTAR

Per més que ho intenten dissimular, la situació social a el País Valencià segueix sent molt preocupant; sobretot si ets d'eixa majoria que ha de viure d'un treball, d'una pensió o d'autèntics miracles per a arribar a final de mes. L'aposta permanent del govern central per les polítiques neoliberals imposades per la Troica i el limitat de les accions dels anomenats governs del canvi, aconsellen no esperar molt de les institucions. La patronal, triomfant i a l'ofensiva, o els sindicats oficials —domesticats i engreixats pel sistema— tampoc van a prendre mesures serioses per a millorar les nostres condicions de treball i de vida.

No és fàcil trobar dades fiables i actuals sobre el molt que en les últimes dècades se'ns ha retallat en salaris, pensions i altres drets. Però si cerquem un poc, podem llegir que l'atur segueix al voltant del 20%... suposant que es puga cridar "ocupació" a moltes de les contractacions que s'ofereixen. La precarització afecta sobretot a la joventut: un 40% no té cap treball i el 90% dels qui troben alguna cosa és una ocupació temporal. El 92% dels contractes que es signen ja és d'eixa modalitat, mentre que només el 8% són indefinits. No és d'estranyar que 21.000 joves hagen hagut de marxar-se a altres llocs.

Però fins i tot per a aquelles persones que tenen uns ingressos regulars, la cosa no pinta molt bé. Des que es va començar amb les retallades i la moderació salarial, les nostres nòmines amb prou faenes registren augments; de fet, la capacitat adquisitiva s'ha reduït al voltant d'un

30%. Un altre tant pot dir-se de les pensions, que si ja eren de les pitjors d'Europa, amb les pujades anuals per sota de l'IPC ja acumulen una pèrdua de 4'5 punts. Açò les actuals, perquè les futures s'estan retardant i retallant.

En el nostre territori una de cada tres persones està amenaçada de pobresa severa i el 25% viu ja per sota del llindar de la pobresa. Posant-li xifres al problema, resulta que 861.000 persones malviuen amb 667 € al mes i altres 400.000 ho fan amb 332 euros. No és d'estranyar que amb aquestes dades, la Comunitat Valenciana siga subcampiona en desnonaments (només superada per Andalusia) i que el 23 % de la població patisca pobresa energètica.

Per descomptat que els mitjans de desinformació i els economistes del règim van a seguir donant el missatge que estem en una situació conjuntural, que l'economia es recupera i que es va a crear ocupació. El que no diuen és que l'economia que sempre ha anat bé és la dels rics, ni tampoc expliquen que per a ser encara més rics van a seguir retallant drets i destruint ocupació estable. Podem repassar tots els sectors, des de la banca al comerç, i veurem que la tònica és la concentració del capital i la destrucció i precarització de l'ocupació.

No hi ha voluntat de tornar a la situació anterior a 2008 i l'única proposta que troben empresaris i governs és retallar en salaris, pensions i serveis públics, empobrint encara més a la classe treballadora. Però es dona una curiosa i patètica casualitat: quan la pròpia classe treballadora ha sigut desposseïda de la idea

de pertinença a un sector social enfrontat al capital, és quan més evidències sorgeixen que seguim en una guerra frontal i que, lamentablement, l'estem perdent.

En la segona meitat del segle XX van poder vendre'ns el miratge que tal lluita de classes havia sigut superada. Gràcies al pacte entre el capital i la socialdemocràcia van ser dècades d'algunes concessions i millores per als treballadors; l'anomenat estat de benestar. Però la part del lleó li la van portar les empreses, que van créixer com mai i es van adonar que amb una classe obrera sense consciència i lliurada el fenomen del consumisme de masses, mantenir l'estat de benestar era un cost innecessari, la supressió del qual els proporcionaria nous i addicionals beneficis.

Davant alguna cosa tan evident i imminent el que s'imposa no és l'abandó i el descoratjament, sinó tot el contrari. És l'hora d'unir-se, de lluitar, d'estendre la solidaritat, d'alçar projectes autogestionaris, de defensar tot el que ens volen arrabassar. I no és qüestió d'esperar o cercar nous profetes que ens oferisquen solucions per a tot. És el moment d'organitzar-se des d'a baix, de participar en comptes de delegar en els líders, de defensar-nos i no confiar en els qui no han sabut o volgut fer-ho. Hi ha tot un ventall d'espais de lluita i resistència, però en el terreny del sindicalisme avui eixa opció l'ha de representar la CGT.

ANTONIO PÉREZ COLLADO
Equip Comunicació CGT-PV

PERSPECTIVA FEMINISTA

Mujeres Libres, la utopia en la punta dels dits

EMILIA MORENO
Dones Lliures CGT

Des de l'any passat són moltes les commemoracions i recordatoris del que va ser, sense dubte, una de les més importants etapes de la nostra història moderna; són moltes les grans gestes i els grans homes que pareixen ocupar cada minut, però tant fet èpic només serveix per ocultar a les que van ser en realitat protagonistes d'uns dies amb molta llum, apagada per 40... o 80 anys d'enorme obscuritat.

Perquè la història de veritat, la viscuda, va ser escrita per homes i dones que en el

dia a dia varen aconseguir transformar la realitat, superant-la i assolint el que en rares ocasions fins el moment s'havia aconseguit: una Revolució Social en la que els nostres principis no sols eren aspiracions a assolir, sinó la pràctica de cada dia.

En aquest context es va crear i desenvolupar l'associació Mujeres Libres, i poques coses puc contar que no sàpiguen les dones que s'aguaiten a aquestes pàgines, ni els homes, que esperem que també ho facen; com que va començar per una revista que Lucía Sánchez Saornil y Mercedes Comaposada pensaren era una ferramenta interessant per formar i treure de l'opressió a les xicones que per eixos temps s'apropaven als ateneus a

rebre les seues classes, a la qual es va sumar Amparo Poch i entre les tres van concebre el primer número de la revista *Mujeres Libres* en maig de 1936.

O que el xicotet grup format en Madrid es va unir a l'Agrupació cultural de Dones Anarquistes de Barcelona, que portava treballant des del 34, de caràcter més obrerista i que amb entusiasme s'incorporaren al projecte; o que arribaren a formar part de l'organització de 20.000 a 27.000 dones segons les fonts; que es publicaren fins 13 números de la revista i aconseguiren arribar a tot el territori controlat pel govern de la república.

També sabeu que foren pioneres en moltes propostes per alliberar a les dones del que elles anomenaven la triple opres-

ACCIÓ DIRECTA

PROGRAMA D'INFORMACIÓ SOCIAL I LABORAL DE CGT-PV

Tots els dimecres en directe, de 16 a 18 h. (podcasts en www.cgtpv.org)
COLTA'L I PARTICIPA!! a RÀDIO KLARA 104.4. FM i www.radioklara.org

ANÁLISIS

UN NUEVO AMOR

ANTONIO MÉNDEZ RUBIO
Profesor Universitat de València

El mundo se termina. Esta frase, dicha así, convoca mensajes y efectos distintos, que por momentos parecen ir a más en nuestros días. Por lo pronto, se puede tomar como una advertencia de carácter ecológico, de alcance planetario, más realista por cierto de lo que nuestra conciencia parece aún dispuesta a aceptar. El mundo se termina... ahí encuentran también asidero complaciente posturas individualistas del más diverso cuño, por no decir ideologías milenaristas, o reaccionarias, o cínicas. Y así sucesivamente. Es como si esa experiencia del límite sirviera, como si nada, para justificar cualquier cosa.

En el terreno pantanoso de la actualidad, a día de hoy, al menos una cosa es cierta: aceptar que el mundo se termina nos acerca a asumir una condición de temporalidad, de mortalidad, que ya de entrada aleja los espejismos de cualquier eternidad y, de paso, nos ayuda a caer en que aquí estamos. Aquí seguimos aún queriendo vivir.

En realidad, el mundo había empezado a terminarse hace ya algún tiempo. Si por "mundo" entendemos las condiciones de la vida social entonces, como mínimo, esas condiciones empezaron a volverse cada vez más invivibles con la llegada del industrialismo capitalista, la sociedad de masas y la hegemonía de los estados, con su "chip" estandarizador y asfixiante incluido. En una de sus notas, atravesando la desesperación final, dejó apuntado Simone Weil: "Se precisa una vida colectiva que, aun animando calurosamente a cada ser humano, le deje a su alrededor espacio y silencio. La vida moderna es lo contrario". Supongamos que llamamos "soledad" a esta necesidad de "espacio y silencio": no parece que se tuviera que entender entonces la idea de Weil como una reivindicación solitaria, evasiva, o acomodaticia. Más bien hay que prestar atención a que esa defensa de la soledad se hace combinada con la urgencia de una nueva y mejor "vida colectiva".

Es decir: la soledad ayudaría a vivir de una forma más libre lo común, de la misma forma que lo común solamente dejaría de ser una manada compulsiva si acoge las condiciones necesarias para que cualquier singularidad pueda darse ahí. A lo mejor hasta parece contradictorio, o paradójico, lo que es justamente de "sentido común": la soledad nos ayudaría a comprender hasta qué punto necesitamos a quienes no son (como) nosotros, igual que el encuentro con otros es posible únicamente en cuanto se cruzan posiciones y vivencias distintas, singulares, pues de poco encuentro o poca comunicación se puede hablar cuando lo que se reúne es básicamente lo mismo. Es lógico. Pero si no nos lo parece quizá podría deberse a que no es eso lo que el viejo mundo enseña hoy. Por un lado, lo colectivo (como en las celebraciones o manifestaciones masivas, o en la simple vida social diaria) se experimenta como un lugar de indistinción, donde una multitud anónima nos recuerda en todo momento que somos sustituibles, intercambiables. Por mucho que las marcas de moda nos ilusionen con una supuesta personalidad original o única, la misma moda confirma que una multitud está aspirando a lo mismo en el mismo momento, de la misma forma. En estas condiciones, por otro lado, la soledad se da ya en lo común cuando lo común se ha vaciado de sentido compartido. La soledad en el aislamiento doméstico o individual, por ejemplo, no es entonces más que una prolongación de la soledad en compañía. Pocos síntomas más elocuentes de esto que el uso compulsivo de la telefonía móvil y las nuevas tecnologías de la información y la comunicación.

O sea: nos acostumbramos a sentirnos solos con los demás, a la vez que no sabemos estar a solas si no es en un contacto virtual con otro a quien le pasa

// Política y poética,
sociedad y creatividad,
comunidad e invención...
podrían tenderse de nuevo
una mano abierta
en medio del vacío //

fundamentalmente lo mismo. En un ensayo de 1924 escribía el novelista D. H. Lawrence: "Hoy en día los hombres no arriesgan lo más íntimo que tienen. Van por la vida enfundados en su propia idea de sí mismos. Hagan lo que hagan, siempre lo hacen bajo la armadura de su propia idea de sí mismos". Pues bien, basta cambiar aquí la "idea de sí mismos" por la "imagen de sí mismos" y tendríamos, quizá, una instantánea bastante fiel de cómo no hemos hecho más que seguir en la misma senda de ensimismamiento con la celebrada unánimemente "Era del Selfie". La autoimagen se adueña de la experiencia común tal como la vamos puliendo y afinando en fotografías, tuits o posts, tan apresurados como insaciables. Fuera de ese laberinto de espejos, si aún hay alguien esperando, lo más probable es que se desvanezca en su propio espectro, en su condición de nadie.

Cuidar el encuentro con el otro pasaría, así, por comprender hasta qué punto "la soledad es tu pan", ya que es la soledad la que nos enseña el valor del encuentro, y solamente se da un encuentro cuando lo que se reúne no es más de lo mismo. Esta es la reflexión (incluido el entrecomeillado "la soledad es tu pan") que se extrae de la colección de escritos de Gary Snyder titulada *La práctica de lo salvaje* (1990). Snyder plantea este cruce de soledad y común de cara a volver resistente el empeño libertario: que "el juego consiste en alejarse de cualquier rastro de uniformidad". Otro lugar crítico donde este cruce se dio antes podrían ser los poemas y artículos escritos por P. Paolo Pasolini hacia 1970 (antes de ser brutalmente asesinado), donde una y otra vez se denuncia la llegada de un "nuevo fascismo" y se insiste en que, precisamente debido a la amenaza neofascista, "hay que ser muy fuertes para amar la soledad".

¿Por qué, como diría Pasolini, hay que ser muy fuertes para amar la soledad? Quizá porque la soledad es la precondición de un encuentro creativo, imprevisto, con el otro. Y quizá por esto mismo el fascismo sospecha de la soledad y prefiere convertirla en aislamiento, a la vez que sospecha de la comunidad y prefiere convertirla en masa. Quizá. Quizá por esto mismo, hablando del fascismo clásico, decía Simone Weil que Hitler, sin ir más lejos, "juega a favor del mal; su materia es la masa. Nosotros jugamos a favor del bien, nuestra materia es la levadura. En consecuencia, los procedimientos deben ser diferentes". Por eso "lo nuestro" no es "la cantidad" sino "la calidad", dando cada cual a esto la forma y contenido que considere más alejada de la inercia neofascista contemporánea.

Estos "procedimientos diferentes" tendrían que ver, quizá, con una forma diferente de conjugar hoy poética y política en un mundo que avanza cada vez más y mejor sin mundo. Política: del griego "politeia", lo que nos une y reúne, convivencia, vivir (y no solo sobrevivir) en común. Poética: de "poiesis", lo que nos singulariza, soledad, vivir (y no solo sobrevivir) también en común, y más todavía cuando la soledad se vuelve cada vez más común, más intensa, y de ahí que su politización sea cada vez una necesidad más radical.

Política y poética, sociedad y creatividad, comunidad e invención... podrían tenderse de nuevo una mano abierta en medio del vacío, mirarse a los ojos, buscarse como si fueran una pareja de baile. Un nuevo amor, otra forma de amor. Y puede que aquí nos estemos jugando bastante más que un mero debate terminológico o conceptual. Puede que nos estemos jugando el mundo, o por lo menos un mundo, en tanto solamente desde ese cruce creativo y crítico entre soledad y común (y no entre aislamiento y masa) podrá realizarse en algún momento, en algún lugar, ese mundo nuevo que aún llevamos en nuestros corazones.

¿Hace o no falta un nuevo amor para que un mundo, por fin, se termine?

sió, de la ignorància, de ser dona i de la de ser de classe treballadora, i que va ser eixa avantguarda la que les va diferenciar, de la resta d'agrupacions de dones, meres corretges de transmissió dels seus partits o sindicats.

Impulsaren les lleis per regular l'avortament, centraren la vida en les cures, foren capaces de discernir quin era l'origen, l'arrel de la discriminació que tant oprímia les dones; i tot això sense oblidar que estaven enfrontant el feixisme, bé al contrari estant colze amb colze en la lluita; i sense deixar de costat la batalla del cada dia, foren capaces de generar una força transformadora que va penetrar en la ment i el cor de tantes i tantes dones.

Per això, en un moment de tant conflicte i retrocés com el que estem vivint, en el que la sensació de superficialitat de que les dones hem aconseguit la igualtat s'imposa a la realitat de que tal igualtat no és sinó un miratge del que sols s'aprofiten una minoria, prendre el seu record, recuperar les seues idees, i sobretot les seues ferramentes per buscar solucions que facen front a l'arrel dels problemes que se'ns plantegen, és imprescindible.

Elles, des del primer moment van saber que la solució venia per l'educació i la capacitació de les dones per ser autònomes, independents i que sols des d'ei-

// Recuperar les seues idees i eines per a afrontar d'arrel els problemes actuals //

xa llibertat serien capaces d'aportar tota la solidaritat i el suport mutu que reivindicava el moviment llibertari i que fa possible construir la revolució.

Des del primer moment lluitaren perquè les dones aprengueren puericultura, higiene, sí, però també una educació més generalista i les habilitats que els feren possible tenir una professió; però a més, i sobretot, la capacitat de pensar per elles mateixes i rebel·lar-se davant de l'opressió. Tota l'opressió: la de l'Estat i el patró, per suposat, però igualment la dels seus companys varons que educats en el més ranci patriarcat rere una jornada de lluita en la fàbrica o en el taller, reproduïen en les seues cases iguals opressions i sotmetiments a les seues dones, mares, germanes o companyes.

No és fàcil oblidar la carta que Lucía Sánchez Saornil va escriure a Dolores Ibarruri reivindicant el dret de les Mujeres Libres a la seua autonomia, trobant-se on fóra necessari, però sempre des de la capacitat de les dones anarquistes a autoor-

ganitzar-se des d'elles mateixes, gestionar el seu treball i aportar allò que havien construït.

I encara que ara ens parega que l'educació és una etapa ja superada, si ens parem a pensar amb deteniment podem concloure que novament és el problema a abordar.

Perquè si els pensadors llibertaris i comunistes van ser conscients del poder que proporcionava l'educació del poble, els grans poders no ho van ser menys, i en una de tantes maniobres, donat que ja no podien parar el procés d'ensenyament que s'havia iniciat, optaren per controlar-lo i convertir-lo en un arma al seu favor.

Ara ningú pot ensenyar si no són els continguts aprovats en les lleis educatives; ningú pot eixir-se dels programes concertats i encaminats a anul·lar la capacitat de pensar de forma individual, i sols assumir com reals les directrius que ens adotzenen i fomenten la nostra submissió.

I ningú pot utilitzar altres texts que els oferits per les editorials oficials, controlades per grans corporacions obstinades en perpetuar un poder i un ordre preestablert: el del capitalisme patriarcal que tan bons resultats genera.

Llibres de text on les imatges traslladen una i altra vegada el poder de l'home,

blanc, occidental i exempt de qualsevol variable que el faça diferent; llibres de text realitzats per un patriarcat que oculten sense cap dissimul els èxits assolits per les dones al llarg de la història, que omet sense pudor a les milers de dones que treballen en les fàbriques, enginyeres, músiques, escriptores, metgesses, esportistes i a les que en escassíssimes ocasions en les que les treuen és realitzant tasques domèstiques, evitant que siguin protagonistes; millor en grup, en un lloc secundari i baix la vigilància d'un home, que és el que mana.

I d'aquesta forma usurpen a les xiquetes els espills en els que posar les seues aspiracions, frustrant en moltes ocasions les ganes de desenvolupar activitats per les que tenen aptituds i vocacions, i reconduint-les a altres més "apropiades per al seu sexe" que porta amb si una gran càrrega a l'home en particular i a la societat patriarcal en general.

Alternatives a l'educació oficial, seguint la llarga tradició pedagògica llibertària, és la batalla que imagine que hagueren lliurat Mujeres Libres avui, i és la batalla que hem d'afrontar si volem construir eixe món en que capigam totes per igual: homes, dones, negres i blancs, coixes i cegos i, inclús religioses i àcrates.

ANARCOSINDICALISME

Imatge de la manifestació celebrada amb motiu de l'ocupació per part de la CGT del País Valencià de l'edifici Levante -Avinguda del Cid, 154 València- en 1993 / EXTRETA D'UN VIDEO FET PER FL VALÈNCIA

Història de la CGT-PV. Una Confederació per a la lluita

JOSÉ ASENSIO
Equip Comunicació CGT-PV

La Confederació General del Treball del País Valencià, CGT-PV, va iniciar la seua marxa, diguem oficial, a l'abril de 1990. I matise oficialment perquè si revisem els seus primers estatuts, com així consten en el registre administratiu, els mateixos són una modificació sobre els estatuts registrats de la Confederació Regional del País Valencià i Murcia de la Confederació Nacional del Treball (CNT).

Es començava una nova marxa motivada per la sentència referent a l'ús de les sigles "CNT", imposada pel Tribunal Suprem del Regne d'Espanya un any abans (1). Es "tancava" una fase d'un convuls procés que arrancava en 1979 quan la CNT es partia novament, en el seu V Congrés Confederat, i més de 100 sindicats es confederaven un any després en la denominada CNT-Congrés de València (2). No era aquesta la primera ruptura orgànica en el si de l'anarcosindicalisme ibèric (3) encara que, possiblement, la més influent per a l'esdevenir posterior del propi moviment obrer d'orientació llibertària després de la reconstrucció confederal realitzada en 1976.

Deixant aquesta part transcendental de la nostra memòria històrica més recent, com dèiem al principi, la CGT-PV modificava els seus anteriors estatuts i fi-

xava la seua seu en el carrer Blanqueres, 4 primer, de la ciutat de València. Aquest edifici va acabar sent derruït per a construir la posterior seu del PSOE-PSPV. L'àmbit territorial de la nova Confederació abastava, amb la denominació oficial estatutària, la Comunitat Valenciana, encara que en les modificacions estatutàries posteriors desapareixerà per la de País Valencià. Aquells primers estatuts van ser ampliat posteriorment, en algun moment de 1994, passant dels primitius 29 articles a 64, més 6 disposicions i un annex que defineix les atribucions de la Secretaria General. Els canvis estatutaris es van centrar principalment a definir més àmpliament els principis generals o rectors i a desenvolupar l'estructura orgànica i de funcionament. Posteriorment, en data 14 de febrer de 2005, es van registrar els actualment vigents.

L'òrgan d'expressió de la confederació valenciana era, i segueix sent, el *Notícia Confederal* (NC). La

seua capçalera estava registrada des de 1987 encara que el primer número que conservem és de maig-juny de 1991.

La fortalesa de la premsa confederal escrita era un fet destacable ja que apareixen reflectides una relació de 15 revistes i butlletins vinculats als diferents sindicats i fed-

Un fet va marcar la vida de la CGT-PV i va ser àmpliament destacat en la premsa de l'època. Les diferents seues que s'anaven utilitzant des de la Transició acabaven tancant-se pels seus alts lloguers i la situada en el carrer La Pau, 28, desapareixia després d'un incendi. El Comitè Confederat decidia donar un colp sobre la taula en la qual l'administració, sota la direcció del llavors delegat del govern socialista, Francisco Granados, seguia dilata-

//L'acció va ser recolzada per nombroses organitzacions socials de l'època i pràcticament per tota l'esquerra valenciana //

tant la cessió (poc ha canviat des de llavors la dinàmica) d'algun local de l'extensíssim patrimoni històric sindical (4) confiscat.

El 10 de setembre de 1993 la CGT-PV ocupava l'edifici Levante situat en l'Avinguda del Cid, 154, de la ciutat del Túria farta d'unes negociacions totalment estèrils. L'acció que pretenia ser provisional mentre l'Administració cedia un immoble del patrimoni acumulat, va ser recolzada per nombroses organitzacions socials de

ra - cions en aquell any 1991 encara que s'editaven prop de 20 segons ve recollit. El NC manté intacta la seua capçalera, amb xicotetes variacions, des de la seua inicial marxa.

CGT Alacant
<http://cgt-alicante.es>

CGT Castelló
<https://cgtkas.blogspot.com.es>

CGT València
<http://www.cgtvalencia.org>

CGT País Valencià
<http://www.cgtpv.org>

webs al País Valencià

ANARCOSINDICALISME

Militants de la CGT-PV durant l'ocupació.

l'època i per pràcticament totes les organitzacions polítiques de l'esquerra valenciana, acostant-se físicament a l'ocupació. La resposta oficial va vindre en forma de violentes càrregues policials contra el nombrós grup de persones que es van concentrar a les portes de l'edifici en solidaritat amb la Confederació i en la promesa de l'Administració en la cessió d'un immoble al centre històric de la ciutat de València.

Finalment la CGT-PV va acabar ocupant diverses plantes de l'edifici ocupat i els seus diferents sindicats confederats, i la pròpia Federació Local de València, van anar traslladant-se des de la seua ubicació provisional en l'edifici que els havia albergat, fins a la construcció de la seua nova seu, al sindicat UGT en l'avinguda del Regne de València, 58. Es van ocupar totes les plantes excepte les dues que mantenien dependències administratives, posteriorment vinculades al Registre Electoral dependent de l'Ajuntament.

Eren temps en els quals la Confederació valenciana aspirava a situar-se com a principal organització sindical alternativa al binomi que anaven formant les estructures de les Comissions Obreres amb el sindicat socialista. Ambdues organitzacions sindicals anaven mutant la seua estratègia, marcada després dels Pactes de la Moncloa, front a la realitat del conflicte col·lectiu dins del món del treball per una dinàmica de pactisme en les relacions laborals i, de pas, arraconaven, o expulsaven directament, als seus nuclis obreristes més conscienciats.

L'afiliació confederal va créixer ràpidament després de l'ocupació i l'estructura orgànica en el País Valencià s'establia en 9 sindicats federats, 7 federacions locals i una comarcal. L'activitat era molt intensa, arribant a realitzar dos programes setmanals en Ràdio Klara o a muntar barraca llibertària en les festes barrials de Sant Marcel·lí, a part de tota l'activitat sindical i social en la qual es participava.

Aquella "provisionalitat" camina cap als 24 anys i la CGT-PV continua sent un referent important en la resistència a un capitalisme cada vegada més depredador i globalitzat, amb una reculada important en els drets i les llibertats individuals i col·lectives, i amb tots els canvis esdevinguts des de llavors en la consolidació de les polítiques sindicals pactistes dins de l'anomenat règim del 77.

Notes

(1) La sentència d'abril de 1989 donava "exclusivitat" per a la utilització d'aquestes sigles a la CNT-AIT. Va ser recorreguda davant el Tribunal Constitucional per la CNT-Renovada de José March després d'un Congrés Extraordinari celebrat a Madrid el 29 d'abril on també es va acordar que provisionalment s'utilitzarien les noves sigles CGT. Durant eixe any va haver-hi diversos intents des del sector "renovat" amb l'"històric" per a solucionar l'assumpte via extra judicial encara que no es va aconseguir cap acord. Finalment en 1992 es desestimava el recurs.

(2) En 1983 la CNT-AIT pateix una nova escissió després del seu congrés a Barcelona. Aquest sector celebra un anomenat Congrés d'Unificació on sindicats escindits acorden denominar-se CNT-Renovada. L'ús de totes aquestes denominacions, Congrés València, Renovada o solament CNT, serà "normalitzat" fins a la sentència de les sigles del 89.

(3) Les principals ruptures orgàniques van començar entre 1946 i 1963 afectant als grups i federacions en l'exili. Després del Congrés de Montpel·lier de 1965 la CNT es torna a partir en dos blocs fins a la reconstrucció de 1976. Des de llavors les tensions internes en la CNT-AIT han

seguit existint i provocant escissions i expulsions. És difícil valorar aquestes ruptures encara que cap estudi profund exclou la influència negativa de les mateixes entre l'afiliació.

(4) El patrimoni sindical es dividia en dos grans blocs. Un el denominat patrimoni històric espoliat a la CNT i a la UGT durant la guerra i un altre l'anomenat patrimoni acumulat, fins i tot més ampli que l'anterior, que venia de les obligatòries cotitzacions obreres, i empresarials, a l'estructura sindical franquista. El patrimoni va acabar "repartint-se" entre sindicats que no existien després de la confiscació de 1939 pel règim franquista (com CCOO, USO,...), a dotar d'immobles a les organitzacions empresarials, a augmentar els edificis per a les diferents administracions públiques post Transició i en mans de partits polítics que gens tenien a veure amb aquest patrimoni. La CNT-AIT ha rebut diferents quantitats econòmiques a partir de l'any 1993 període en el qual l'administració va concedir la quantitat de 248 milions de pessetes en concepte de "compensació" per l'espoli realitzat al patrimoni històric de tota la CNT, incloent els seus ateneus (UGT rebia pels mateixos motius 4.114 milions de pessetes aportant "proves de propietat" de 520 locals) Actualment té pendents diverses demandes en el Tribunal Constitucional després de l'aprovació pel govern de Zapatero del Reial decret-Llei 13/2005 que va posar punt i final al que a reclamacions del Patrimoni Històric es refereix.

//L'afiliació confederal va créixer ràpidament després de l'ocupació //

EDUCACIÓ I INTEGRACIÓ

Les educadores planten cara a la Conselleria d'Educació

VÍCTOR TORMO RUIZ
CGT-Generalitat Valenciana

Fa poc més d'un any, el 25 de maig de 2016, les Educadores d'Educació Especial i les Educadores d'Educació Infantil decidiren plantar cara al nou conseller d'Educació, Vicent Marzá, de Compromís. Estem parlant d'un col·lectiu de quasi 1.000 funcionàries de la Generalitat Valenciana, en el qual més del 90% són dones i més del 80% són interines.

El conseller havia tingut temps per conèixer i variar la situació precària en la que havien deixat a les educadores els Consells antecessors, del PSOE i del PP. Però si alguna esperava un canvi en la política de personal de la Generalitat, en eixe moment ja es constata que el conseller mantenia les mateixes línies que les seues antecessores.

Les educadores, organitzades assembleàriament en Plataformes (una per cada província) han omplert el curs 2016-2017 de mobilitzacions: concentracions, assemblees, ciberactivisme i aturades.

CGT hem participat activament en les mobilitzacions: notes de premsa, intervencions radiofòniques, difusió en les xarxes socials, escrits a l'Administració, al·legacions, participació en les concentracions i en la vaga, etc.

CGT començarem el curs amb el lema "Les Educadores volem deixar de ser invisibles", i podem dir que les mobilitzacions de les educadores han aconseguit que deixem de ser invisibles. En aquests moments a l'agenda de l'Admi-

nistració autonòmica apareix el conflicte laboral de les educadores.

Altres guany de les mobilitzacions de les educadores ha estat que els sindicats amb representació en la Mesa (CGT per poc en les últimes eleccions no obtinguérem representació en les Meses de Negociació) no refrendaren unes Instruccions que eren més lesives que les vigents. UGT és l'únic sindicat que obertament s'ha posat del costat dels postulats de l'Administració Autonòmica, en un clar seguidisme polític al nou Consell (PSOE i Compromís).

També valorem molt positivament l'organització assembleària de les educadores, a través de les Plataformes.

En negatiu trobem que no s'ha avançat en la millora de les condicions laborals. Les educadores segueixen patint unes condicions laborals injustes i estan sota l'arbitri discrecional de les direccions dels centres, que incompleixen la normativa laboral sistemàticament amb el beneplàcit de la Conselleria.

Entre les reivindicacions concretes trobem: eliminació de les hores extres, respecte a les pauses de descans i dinar, participació en els claustres i reunions de coordinació amb la resta de l'equip educatiu, dret a la formació durant el curs, respecte de la normativa laboral de les funcionàries del Consell i no realitzar tasques de monitores de menjador.

Les Plataformes d'Educadores han planificat una sèrie de mobilitzacions per al primer trimestre del curs 2017-2018 (concentracions, aturades, vagues, etc.). CGT dona suport i impulsarà aquestes mobilitzacions. Només organitzant-nos i lluitant vencerem.

//El conseller havia tingut temps per conèixer i variar la situació precària en la que havien deixat a les educadores els Consells antecessors //

CALENDARI MOBILITZACIONS EDUCADORES

Setembre

dilluns 4 – CONCENTRACIONS – davant Conselleria d'Educació. CASTELLÓ, VALÈNCIA, ALACANT – 17h30.

dilluns 18 – ATURADA – de 12h a 15h.

CONCENTRACIONS – davant Conselleria d'Administració Pública. CASTELLÓ, VALÈNCIA, ALACANT – 13h.

Octubre

dijous 5 – VAGA (tota la jornada).
CONCENTRACIÓ – davant Conselleria d'Educació (av. Campanar de VALÈNCIA) – Hora per confirmar.

Novembre

dimecres 8 – ATURADA – de 12h. A 17 h.
CONCENTRACIONS – davant Conselleria d'Administració Pública – CASTELLÓ, VALÈNCIA, ALACANT – 13 h.

dijous 30 – ATURADA – de 12 h. A 17 h.
CONCENTRACIONS – davant Conselleria d'Educació CASTELLÓ, VALÈNCIA, ALACANT – 13h.

Desembre

dimecres 20 – VAGA (tota la jornada).
CONCENTRACIÓ davant Conselleria d'Administració Pública (c/ Castán Tobeñas de VALÈNCIA) – Hora per confirmar.

Gener 2018

CONCENTRACIÓ – VALÈNCIA (es concretarà data, hora i lloc).

Amb el suport de la Confederació General del Treball + info: www.cgtpv.org

TELEMARKETING

L'acomiadament de Pepa Vañó, delegada de CGT en Marktél Teleservicios, va ser declarat nul

EQUIP COMUNICACIÓ CGT-PV

A finals de 2016, una sentència del Jutjat d'Allò Social nº 7 de València dictaminava la nul·litat de l'acomiadament d'una delegada de CGT per part de Marktél Teleservicios SL.

El motiu de fons de la sentència judicial, la vulneració del dret fonamental a la llibertat sindical, va posar nom al que l'empresa ha sistematitzat com a política des que l'organització anarcosindicalista a la qual pertany Pepa Vañó, protagonista involuntària d'aquesta història, es convertiria en una eficaç eina de lluita pels drets dels treballadors.

Quan Pepa Vañó va trepitjar per primera vegada l'empresa de telemarketing Marktél l'any 2004, ni se li va passar pel cap augurar que li dedicaria més d'una dècada de la seua vida. Havia aconseguit graduar-se com a Graduada Social, i el que en teoria no era més que una feina temporal a temps parcial mentre trobava quelcom millor va passar a convertir-se en un treball que semblava definitiu.

Fins que en 2014 prenguera la determinació de formar part de la candidatura de CGT al Comitè d'empresa, impel·lida per la precarietat que dia a dia imposava amb cada vegada menys traves l'empresa del Marquès de Vivanco, Pepa era considerada per la direcció com una empleada exemplar.

Ocupava la categoria de teleoperadora especialista, 30 hores de jornada setmanal, 700 euros nets mensuals. La falta de respecte a la normativa laboral i els abusos eren la tònica general.

Es feia molt difícil la conciliació per exemple, Pepa va ser mare per primera vegada en 2005, i la reforma laboral de 2012 va aconseguir aprofundir en la indefensió de la plantilla. Enfront d'açò els sindicats presents en el Comitè d'empresa a penes si aconseguien fer poc més que asseure's a negociar i signar retallades.

Va ser precisament un nou pacte regressiu entre UGT, CSIF i dos delegats de CGT en forma de conveni d'empresa, la fita que va engegar als treballadors més combatius. L'acord va ser denunciat per imposar condicions per sota del conveni del sector, ja de per si mateix molt millorable, i els representants de CGT que ho van rubricar van dimitir.

En l'estiu de 2014 es van celebrar unes noves eleccions sindicals el resultat de les quals va apuntalar la labor de la Confederació: 5 delegats de CGT en un Comitè d'empresa de 9 membres.

L'experiència, la voluntat de fer valdre els drets, el bon assessorament i l'organització efectiva no van poder ser tolerats per Grupo Marktél: no en va, la seua trajectòria evidència que ha aconseguit imposar a la plantilla salaris i condicions sociolaborals inferiors a la mitjana en el sector.

Tal com arreplega el text de la sentència favorable a Pepa Vañó, la persecució sense pal·liatius a l'acció sindical de CGT va començar amb la limitació als delegats de CGT per a l'exercici de les hores sindicals. El marcatge a Pepa en particular es va traduir en una sanció per falta lleu al maig 2015, als dos dies de sol·licitar la sindicalista una excedència per a la cura de familiars, per no haver retornat signada en el mateix dia la normativa interna de l'empresa. Aquesta sanció, que va ser denunciada, segueix pendent de resolució. I al mes següent, després d'interposar la CGT una demanda sol·licitant a l'empresa l'aplicació del conveni col·lectiu del sector del Contact

Center en lloc del conveni col·lectiu d'empresa, Marktél, una vegada finalitzat l'acte de conciliació, va comunicar la incoació d'un expedient disciplinari a Pepa imputant-li una falta molt greu de "transgressió de la bona fe contractual".

Què va al·legar la direcció per a justificar l'acomiadament disciplinari fulminant de la delegada? Ni més ni menys que un següent realitzat per un detectiu privat que pretenia demostrar l'ús per part de la sindi-

// L'empresa va vulnerar els seus drets fonamentals //

calista de les hores sindicals per a qüestions personals. I davant açò, els delegats d'UGT i CSIF membres del Comitè d'empresa van recolzar la decisió de lla direcció presentant un escrit en el qual manifestaven el seu "dret de no realitzar al·legació alguna (contra la sanció a Pepa) en entendre que l'actuació de la representant atempta contra els nostres interessos en el Comitè".

A continuació, va entrar en escena la "Associació de Treballadors de Marktél", una organització fantasma que va complir amb l'objectiu de remoure, esperar i intoxicar els ànims de la plantilla. Per a açò, es van dedicar a elaborar pamflets que distribuïen en els llocs de treball, en els taulons sindicals, titllant de "lamentable la situació sindical de la CGT", acusant també als representants anarcosindicalistes de "improductius", repetint l'argumentari empresarial de l'ús indegut de les hores sindicals per part de Pepa.

I l'escenari es va fer propici perquè la direcció i els seus agents mogueren fitxa i feren escac i mat a la representativitat de la CGT en Marktél Teleservicios. Al juliol de 2015 van convocar una "assemblea de revocació de la totalitat dels membres del comitè d'empresa del sindicat CGT així com dels suplents de la candidatura". Es van muntar dues meses per a la votació, una presidida per CGT, una altra per la resta de membres del Comitè... I la plantilla va votar.

Van eixir dos resultats contraposats sobre la revocació, i el que finalment va ser validat després de diverses demandes judicials, va resultar ser el corresponent al defensat per UGT i CSIF, a tenor del cens electoral que es va utilitzar en una i altra mesa.

Malgrat les enormes dificultats i de la derrota tàctica que va patir la CGT en tot aquest procés, Pepa Vañó, va recórrer el seu acomiadament.

La sentència és clara i, no solament és favorable a la treballadora, sinó que considera fets provats una realitat que empresa i empleats sense consciència de classe van tractar de negar, maquillar i pervertir. I és que, no solament el seu acomiadament disciplinari era injustificat i Pepa va fer un ús correcte del seu crèdit horari com a delegada sindical, sinó que eren absolutament falses i tendencioses les acusacions que es van llançar contra ella. Amb el que la conducta de l'empresa va constituir una vulneració als seus drets fonamentals.

L'anul·lació de l'acomiadament va implicar que Pepa fóra readmesa en Marktél. Però, finalment, va tornar a ser acomiadada.

Eixa segona vegada, Pepa Vañó va decidir emprendre un nou caní en la seua vida. Si en Grupo Marktél eren incapaços d'assumir les normes de democràcia més bàsiques, ella les faria valdre d'una altra manera, com a assessora externa a treballadors i treballadores que es trobaren en situacions complicades i necessitaren de suport i coneixements sindicals.

Perquè la guerra de classes no ha acabat, la lluita segueix.

BREVES

A la espera de sentència del judici contra 21 treballadors de Baux por una huelga en 2007

Los días 22, 24 y 26 de mayo se celebró, diez años después, el juicio contra los 21 trabajadores de BAUX, acusados de impedir el acceso a la fábrica a los no huelguistas. Tras las declaraciones de los acusados vinieron las de los denunciantes y miembros de la Guardia Civil. Los denunciantes declararon todos por videoconferencia y la Guardia Civil en persona. Excepto el sargento que

estaba destinado en otra provincia del Estado, las declaraciones de estos fueron siempre que no había ocurrido nada fuera de lo normal y que fue una huelga muy tranquila. A uno de los denunciantes la juez le recriminó que por qué estaba leyendo un papel para contestar a las preguntas que le hacía el fiscal ya que se veía claramente que este leía cada respuesta. Al final del juicio, el fiscal rebajó la petición de los 42 meses de prisión a 21 meses de multa a 15 € por día, 9450 € por acusado, y la acusación particular sigue empeñada en solicitar 56800 € para el bloque de los 21 encausados.

Al cierre de la edición, aún no tenemos la sentencia, la cual esperamos sea absoluta. **Juanjo Ripoll, Secretario General CGT-Camp de Morvedre**

Nuevo SP de CGT-Camp de Morvedre

La Asamblea General del Sindicato Único del Camp de Morvedre-CGT (SUCM-CGT) eligió en el mes de abril un nuevo Secretariado Permanente y marcó los objetivos principales de la organización sindical. (...) El Sindicato Único del Camp de Morvedre quiere recuperar las

mejores tradiciones de lucha del sector industrial de la comarca. (...) Espoleadas por la crisis financiera de 2007, la escasez de energías baratas y el fin de ciclo de la globalización neoliberal, las élites económicas necesitan transformar los procesos productivos para evitar el colapso del capitalismo, lo que conlleva más precariedad, privatización de los servicios públicos estatales, desempleo permanente, exclusión social, destrucción del territorio, etc. (...) Desde el SUCM-CGT pensamos que estamos ante una oportunidad para recuperar la soberanía social y controlar y poner al servicio del bien común las nuevas tecnologías (robótica, bioingeniería, genética). (...) Queremos reforzar nuestra presencia mediática, poner en marcha medios de comunicación propios (tradicionales y digitales), conocer(nos) mejor la realidad industrial y los nuevos sujetos colectivos nacidos de la precariedad laboral, promocionar la cultura y la auto-formación. En definitiva, queremos dar continuidad al anarcosindicalismo en nuestros barrios y centros de trabajo e innovar con la inmersión en las nuevas estéticas, subjetividades y preocupaciones de la juventud (...). **SUCM-CGT (Comunicado completo en www.cgtpv.org)**

Dos sentencias judiciales ponen en su lugar a la empresa Bonnysa

La primera de ellas condena a la tomatera alicantina a pagar 3.000 euros a CGT por no informar de un ERE y la segunda ampara en el derecho a la libertad sindical la pancarta "Bonnysa, morosa, explota, cobra y no paga". "La empresa no cumple con entregar al comité de empresa la documentación requerida por el actor, delegado sindical de CGT que no es miembro del comité de empresa, por lo que debe declararse que es antisindical su conducta", precisa la sentencia del Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana, y fija una indemnización por daños morales de 3.126 euros a favor del demandante. En cuanto a la segunda de las sentencias, una juez de Alicante ha desestimado una demanda de la misma mercantil (Bonnysa Agroalimentaria, una de las principales comercializadoras de tomate en España), que reclamaba 6.000 euros de indemnización al sindicato al considerar vulnerado su derecho al honor por instalar dicha pancarta frente al edificio de la Diputación de Alicante. La sentencia señala que: "Cuando se realiza una crítica en el ámbito de la actividad sindical, ésta, por su naturaleza, suele ser molesta e incómoda para quien la recibe y, desde el punto de vista subjetivo del empleador, puede resultar ofensiva, pero este tipo de crítica debe quedar amparada dentro del ejercicio del derecho a la libertad sindical siempre que no resulte excesiva, por cuanto de otro modo este derecho quedaría vacío de contenido".

Punts d'Interés al País Valencià

Assemblea de Parades i Precàries CGT-València: Tots els dilluns a les 18h en l'Avinguda del Cid, 154, València. Els grups de treball de l'Assemblea són: CAOS (Cistella Autogestionada Obrera Solidària), Grup de costura, Grup d'hortes, Grup de multiofícis i Projecte AU (www.projecteau.org).

Cooperativa L'Aixada com Eixida: La seu del sindicat a València és punt de recollida dels productes de L'Aixada. Pots consultar tota la info en: <http://aixadacomeixida.wixsite.com/aixadacomeixida>

Ateneu Llibertari Altozano: Aposta per la cultura llibertària en la ciutat d'Alacant, en l'antiga seu de la CGT (Av. d'Alcoi, 155, entr. Esq.). Naix per a l'autoformació i la cultura lliure. Compta amb biblioteca amb prop de 800 volums registrats i inventariats per a integrar en el catàleg col·lectiu de la Xarxa de Biblioteques Socials.

CONTINUACIÓ ENTREVISTA AMB YANIRA HERMIDA

"El que el moviment feminista desitja és que totes les dones visquem lliures i bé"

...Ve de contraportada

punts comuns amb altres col·lectius de dones, hem d'entendre açò.

El perill és que ens deixem portar només per aqueix tipus de feminisme, cal recolzar-lo en les demandes que siguen justes, per a tota la humanitat i per a totes les dones. Però igual que entenem que col·lectius co-cres com les dones gitanes, o les dones negres o trans, tenen les seues pròpies experiències de lluita o les seues pròpies demandes, les dones burgeses també ho fan, elles tenen també la seua pròpia traïció de classe. No cal ser tampoc tan cíniques, cal fer pactes honrats amb elles sabent els abismes que hi ha entre nosaltres. És l'única cosa que podem fer front a aqueixos avanços, i per descomptat fugir de reproduir els eslògans que ens vulga vendre el capitalisme sabent que ens voldran utilitzar i desvirtuar. Com el repartiment de tasques, la idea de les quotes de poder, la participació política en el propi joc, jo les entenc i les recolzaré en una part. Una dona feminista és interessant tenir-la en qualsevol àmbit, però açò no significa que siga il·lusa i no entenga que ella respondrà als seus interessos de classe. Per què és preferible una dona feminista a qualsevol altra persona en un àmbit de poder? Perquè va a ser permeable a determinades demandes que ens poden interessar, però açò no va a significar que vaja a fer una política en contra dels seus interessos, en absolut, ella respondrà al seu partit i als seus interessos concrets, però almenys ens pot assegurar, per exemple, un accés gratuït a l'avortament. L'important és saber que és una qüestió d'estratègia i digna, però no és la nostra finalitat. A nosaltres no ens pot fre-

// S'intenta dividir i cansar al moviment feminista plantejant debats que ja haurien d'estar solucionats //

nar, ferir, ni descoratjar aqueix feminisme. Igual que hem de fer pactes de classe amb els nostres companys homes, perquè pateixen les condicions del precariat però ens estan donant molta canya en altres aspectes, hem d'establir sinergies de lluita i de reconciliació contínua per a poder assolir els nostres objectius. Doncs amb elles és el mateix. Hem de compartir punts de lluita però sense perdre els nostres propis principis i els nostres propis programes.

És possible construir un món nou sense destruir el vell?

En cas d'una gran hecatombe zombi igual podríem, si només es salvaren ments pures (riures)... però crec que no. Tot canvi en la humanitat ve d'un procés en el qual arrosseguem coses del passat. Però açò també és el que ens identifica, el nostre context històric ens permet somiar amb aqueixes utopies i donar-les sentit i el poder caminar cap a elles és el que va construint societats una mica més justes almenys.

La realitat dels moviments socials és la de creixent fragmentació, què fer per a no caure en una voràgine reforçada, per exemple, a través de les xarxes socials i altres factors de poder...?

És complex. Crec que és important mantenir qualsevol lluita en qualsevol espai, açò és el que marca les diferències. Per exemple, companys que en la docència estan sols i aïllats del món intentant oferir als pibes una altra visió de la societat, amb que arriben i canvien a un sol xiquet, ja és un èxit rotund. Encara que sí hem d'esforçar-nos per eixir de l'aïllament.

Front a les possibilitats que dona l'entorn virtual que està molt bé i que cal aprofitar també, hem de cuidar els entorns més primitius que posseïm que és la trobada propera amb els nostres iguals, és necessari entendre la força que té.

Quan parlen de les vagues com un instrument del passat per a canviar i que ara tot hauria de ser un atac tecnològic... pense que seria genial que, d'una banda, hi haguera atacs tecnològics contra el capitalisme -estic disposada a quedar-me sense internet tota la vida- però li dona molta por al sistema quan hi ha molta gent amb esperances juntes i cuidant-se. És el més proper que tenim com a éssers vius i és la nostra força més revolucionària, que siguem capaces de generar xarxes de cures i d'enteniment, perquè açò és el que fa que l'ésser humà siga indestructible. Un ésser humà aïllat és molt fàcil d'esborrar, i de fet, quasi tota la nostra societat actual es basa a bombardejar-nos perquè assumim les postures individualistes. I les postures comunes i les xarxes tenen el seu costat pervers, cert, però també són les que ens fan tan forts. Ens fan anar més enllà de nosaltres mateixes i açò és un perill molt gran.

L'estratègia comuna per al feminisme seria doncs establir xarxes feministes de dones múltiples i diverses com som, basades en aqueixos punts comuns que tenim: la lluita contra la violència de gènere, contra la tracta... No ficar-nos en altres debats que ens dispersen. La prostitució no anem a dir si legal o no, anem a anar contra la tracta, perquè açò estem d'acord totes, i a favor d'unes condicions dignes de vida per a les dones que lliurement es prostituïsquen. És llevar del debat les coses que ens separen, que tampoc és tan difícil.

Temes com la maternitat subrogada i la prostitució generen agres debats en les organitzacions feministes. Des de la perspectiva que genera ser historiadora i investigadora, com et posicionen ací i ara?

A nivell personal són temes que per a mi són molt difícils. Les dones que s'han prostituït o que es dediquen a la prostitució, i jo he conegut, no m'han transmès la idea que açò siga la panacea.

Però clar, quant més empoderades estiguem les dones, millor. No es pot qüestionar la seua eina d'empoderament, la d'apropiar-se de la seua sexualitat i del seu cos. Açò

l'he de recolzar, una altra cosa és que m'agrade la prostitució, cosa que com a historiadora rebutge. Teòricament, des d'aqueix punt de vista, estic en contra de la prostitució com estic en contra del matrimoni, i jo mateixa estic casada. Si jo tinc les meues contradiccions entenc que altres dones les tinguen, igual que estic en contra del treball remunerat, del treball que siga, perquè volem abolir tot açò. Entrariem així en altres qüestions, però igual que plantejem lluites perquè els treballadors i les treballadores assalariades tinguen millors condicions de vida ací i ara, també entenc que les dones que estiguen en condició de viure de la prostitució lliurement tinguen les mateixes condicions que la resta de treballadors, per descomptat. Enfrontar-nos és fer-nos ressò de debats que el que pretenen és dividir-nos.

No cal caure en l'amplificació de les qüestions més absurdes que puguem tenir els éssers humans, com va ocórrer amb el linxament d'algunes dones com Amarna Miller qui fa poc va parlar de la seua professió com a actriu porno. Una cosa és que a mi m'agrade el seu treball, pot haver-hi molts treballs que no m'agraden, però perquè hi haja altres reflexions sempre vaig a agrair que siga la reflexió d'una dona feminista. A més, jo vaig escoltar tota la seua entrevista sobre els mites del porno i planteja coses molt interessants. Crec que també és escandalós que no tinguen condicions laborals dignes els actors i les actrius porno. I no ens fem ressò de les seues reivindicacions. Estem fent-nos ressò de si ella va dir que a

// Una de les grandeses del moviment llibertari és generar estratègies molt diverses //

voltes no gaudia o no tenia ganes de fer el seu treball i açò reproduïa la cultura de la violació... que pot ser, no ho vaig a negar, però l'altre també és important i no s'està difonent. Per a mi, aquests debats estan enfangant molt les reivindicacions de les dones. Jo no diré que ella no és feminista, si és una companya feminista preferisc que estiga ací: on estiguem les dones amb un discurs així anem a aconseguir moltes més coses que dones que assumisquen l'estatu quo sense qüestionar-lo. Si s'és capaç de generar canvis en el lloc en el què estan, em sembla absolutament admirable.

Allò de comprar la capacitat reproductiva de les dones... Doncs depèn de com es vulga fer, de quins cossos es vagen a comprar... si es tracta de dones que viuen en una misèria absoluta i estan sent explotades per un capitalisme neoliberal que ja no té límits ètics amb res, o estem parlant realment del dret reproductiu de famílies que no tenen mitjans per a tenir descendència... On es posaria el debat? Doncs jo crec que el debat seria el més immediat. D'una banda, per què existeix i augmenta aqueixa pobresa atroj de gran part de les dones del planeta que es veuen forçades a vendre el seu úter; i per una altra, perquè hi ha moltes persones, sobretot de l'àmbit LGTB, que han de recórrer a aquest tipus de pràctiques al no poder trobar altres maneres de tenir la seua pròpia família. Llavors, quines serien les pràctiques menys agressives per al conjunt de la humanitat? Se'ls reconeixen a les famílies LGTBQ el dret a adoptar a menors en les mateixes condicions que a les famílies hetero? O que s'està negant a dones que volen ser mares i a parelles de lesbianes en l'Estat espanyol que tinguen dret a la reproducció assistida?

Cal situar els debats sabent quins són els temes de fons que ens estan portant a plantejar determinades coses i veure si la prioritat és el tema que es planteja o són uns altres els que estan quedant darrere.

El que s'està intentant és dividir i cansar al moviment feminista plantejant debats que ja haurien d'estar solucionats. El mateix que reprendre el tema de l'avortament. Aqueixa va ser una estratègia per a afeblir. O els

drets de les persones LGTB. Si permetem que es casen però els anem a llevar la possibilitat de tenir la seua descendència; i fins i tot de travar el reconeixement a famílies que ja estan creades com a tals. És kafkià, però què s'intenta? Canviar, buidar, avorir a la gent, i que es quede més tranquil·la en la seua casa veient la tele. En açò les feministes no hem de caure, no hem d'enfrontar-nos.

Em passa moltes vegades que un corrent em considera abolicionista i totalment carca, i després dins de l'altre corrent em consideren una boja pro sexe i que recolza a les màfies que trafiquen amb éssers humans per a satisfer els desitjos del masclisme més esborronador. No saps molt bé on situar-te i no és tan difícil. Només cal preguntar-se què volem. I la resposta és que totes les dones visquem lliures i bé, açò és el primer en el moviment feminista. Aleshores, anem a aconseguir-ho, i després ja, aquelles que creiem que el sexe ha de ser tan lliure com les persones, doncs seguirem la nostra lluita per un altre camí. I les que no estiguen contentes amb açò, doncs es dedicaran a altres lluites. I com l'enemic és tan confús, tan gran i té tentacles tan potents en tants ambients, quantes més estratègies disperses i diverses generem en la nostra existència, estarem guanyant. No vaig a criticar mai l'estratègia d'una dona per a eixir de la seua opressió encara que no la compartisca: si veig que el seu atac pot ser interessant front a l'heteropatriarcat capitalista, l'hauré de recolzar, encara que no tinga a veure amb el meu. Eixa és la meua reflexió.

Per què consideres la CGT una eina útil per a la lluita contra el sistema d'explotació heteropatriarcal?

Com a treballadora vaig veure que era una organització que podia adaptar-se a la problemàtica que tenia en l'àmbit laboral. Perquè sóc una treballadora i com a tal sóc vulnerable, i entenc la importància que té un suport sindical. No és un element que s'haja quedat obsolet, crec que encara és important, que té molt a veure amb com segueixen organitzats els éssers humans. I CGT dona resposta a açò.

També perquè quan vaig entrar, vaig tenir l'oportunitat de conèixer els grups de dones i va suposar trobar a companyes meravelloses que dins del sindicat fan un treball brillant. Moltes vegades no vaig a estar d'acord amb totes les companyes, és cert, puc tenir conflictes molt grans amb elles, però la seua labor és, per a mi, impressionant i meravellosa. I que hi haja dones que durant molt temps seguisquen en aquest sindicat amb aquestes lluites, jo em lleve el barret davant totes elles.

Conèixer-les va ser enamorar-me també de les possibilitats que té lluitar dins de la CGT. I m'anima molt, moltes d'elles són les que aconsegueixen que jo mantinga el meu carnet. Igual que alguns companys. Es coneix gent molt interessant dins del sindicat, gent que, malgrat moltíssimes coses i una trajectòria brutal, ací es mantenen amb coherència, humilitat, amb aqueixos questionaments ètics que tanta falta ens fa...

Respecte que hi haja molts companys i companyes que ho troben en altres col·lectius. M'entusiame quan compartisc moments de trobada amb les gents de la CNT, i em fascina que hi haja tantíssima capacitat de generar grups llibertaris que no tinguen a veure amb els sindicats, com a Joventuts Llibertàries, grups autònoms de dones, ateneus... crec que és una de les grandeses del moviment llibertari, generar estratègies molt diverses amb unes mateixes motivacions i idees. M'agrada sentir-me part d'açò.

Vols afegir alguna cosa més?
Que moltíssimes gràcies.

Si vols col·laborar amb: informacions, fotos...

envia els teus articles, notícies, dades, opinions

comunicacion-cgtpv@rojynegro.info

Entrevista amb Yanira Hermida, militant anarcofeminista, investigadora i autora del llibre "Luchaban por un mundo nuevo"

"La nostra major força són les xarxes de cures i enteniment, fan a l'ésser humà indestructible"

Nascuda a Madrid per causalitat, aquesta illenca de 34 anys s'ha criat "amb gofió", concretament en La Orotava, Tenerife, en el considerat municipi més alt de l'Estat espanyol. I d'açò dona fe la seua amplitud de mires, cultivada en el si d'una família militant d'esquerres (afí a l'independentisme i al marxisme) i dels seus estudis universitaris en la Universitat de La Laguna, on es va llicenciar en Història: "Em vaig enamorar d'aqueixa disciplina", afirma. La música de la seua infància va ser la cançó protesta, però com a filla conscient del seu lloc d'origen, del precariat, no va tardar a trobar les contradiccions entre teoria i pràctica, entre raó i emoció. D'aquesta manera, la família es va convertir en un dels seus "primers camps de batalla". El masclisme, atàvic i interioritzat pels seus, es va evidenciar quan va deixar de ser una xiqueta: "De sobte ser dona no valia. La meua primera responsabilitat era tenir la casa neta, i si la casa estava neta llavors jo podia asseure'm a estudiar. Era una cosa que em guanyava, el meu oci, el meu temps lliure, el meu premi..." La seua entrada en la Universitat li va desvetllar ja en el primer curs que "el que allí anàvem a veure estava distorsionat, perquè ens anaven a parlar

només de la visió dels homes dins de la Història". Un fet que va despertar la seua curiositat i que va marcar la carrera investigadora que a dia d'avui segueix desenvolupant.

El pas per la militància política en Esquerra Unida li va portar a desencantar-se totalment d'aqueix món. Fins que en 2012, després de sospesar-ho llargament, es va afiliar a la CGT. Treballava aleshores en el servei de violència de gènere de la illa i havia conegut el funcionament de les secretaries de la dona del sindicat a través de les pràctiques d'un màster en Intersindical Canària: "Allí estaven algunes de les dones que considere les meues mestres en el feminisme".

Va començar en 2013 un màster online en la UJI (Universitat Jaume I de Castelló), fruit del qual és la seua obra sobre Lucía Sánchez Saornil i Sara Berenguer Laosa "Luchaban por un mundo nuevo". Eixe any va assistir a una reunió de dones de CGT a Madrid i, després de realitzar uns tallers feministes en una segona trobada, va conèixer a la seua actual parella i es va traslladar a València. En l'entrevista que ofereix al Notícia Confederal, Yanira reflexiona sobre feminisme, capitalisme, actualitat i estratègies per a la lluita.

Et definiries com anarcofeminista? Per què?

M'encantaria arribar a ser anarcofeminista. L'etiqueta d'anarquista, no sé si és que la situe molt a dalt o és que cal treballar-se encara moltes coses per a arribar a ser el que conceptualitzem. I em costa identificar-lo al cent per cent en la meua vida i en la meua praxi. Intente anar per aqueix camí i supose que algun dia diré que ho he aconseguit. Igual que el feminisme obliga a treballar-se moltíssimes coses a nivell personal i a canviar profundament en la forma de pensar i de posicionar-se, crec que l'anarquisme també. És una escola de vida i joestic per aqueixa senda donant petits passos.

A través de la teua labor investigadora reivindiques l'espai que encara no ocupa el feminisme llibertari en la historiografia, no és açò una utopia?

Supose que sí, i si ho és, genial, perquè les utopies podem tocar-les, podem arribar a realitzar-les. Com deia Galeano, és el que ens impulsa a caminar sempre. I hem aconseguit moltíssimes coses. El que em redimeix amb la humanitat és veure que tenim la capacitat de crear utopies i d'arribar a elles, que podem canviar les coses.

No estem tan fora de la historiografia acadèmica. Depèn de llocs i de contextos. No és el mateix estudiar-lo en les Illes, on és quasi invisible, que ací. Allí hi ha treballs interessants, però en els grans programes acadèmics no existeixen.

En canvi a València sí es pren en compte i en la facultat hi ha molta gent que l'aborda. El que m'impulsa a treballar-lo és que considere que, com qualsevol tema, ha d'estudiar-se des de molts punts de vista, especialment des del punt de vista de aquells que l'entenen com un arma de lluita. Si no, altres corrents es poden apropiat de la història de l'anarquisme com a objecte d'estudi dins dels seus interessos.

Respecte al feminisme llibertari, ocorre més o menys el mateix. Quan vaig fer el màster en les Illes, el feminisme llibertari es va esmentar cinc minuts en l'assignatura d'Història de les Dones, tractant l'experiència de Mujeres Libres durant la guerra, citant a Mary Nash... i passàrem a un altre tema.

Però hi ha estudis de feministes en les Canàries. Un d'ells és el dut a terme per la professora de pedagogia Teresa González Pérez, que ha estudiat l'anarquisme des de l'àmbit educatiu, les propostes del moviment llibertari en les Illes, i també el paper de mestres, sobretot, perquè elles fan molta història de l'educació d'algunes dones de l'àmbit llibertari en el període de la Segona República i el que va ser l'inici de la Guerra Civil.

I després hi ha una altra companya de la CNT, Raquel Pérez Brito, que té un treball molt interessant sobre les dones llibertàries. És a dir, que està i existeix però la Universitat no l'arregla.

En canvi ací, pel que jo conec, en els estudis del màster sobre gènere de la Universitat de València sí que es treballa. Ho fa Ana Aguado, qui dins de la seua assignatura aborda el paper de les dones llibertàries. La

Yanira en un moment de l'entrevista / LIBERTAD MONTESINOS

diferència és abismal. Així i tot segueix sent una minoria dins de la reconstrucció del moviment feminista, quasi sempre s'invisibilitza la contribució de les dones llibertàries. És un tema que es queda en "Proudhon era un masclista" i tampoc interessa mostrar els grans discursos dels quals s'apropien. I després, una cosa és els estudis historiogràfics reals i una altra cosa és la difusió de la història en la societat. Ací hi ha un salt.

Enguany es compleix el 80 aniversari de la fundació de Mujeres Libres. Què segueix sent vàlid de l'experiència d'aqueixes dones que van simbolitzar l'arquetip de dona proletària en un període tan convuls com el de la Guerra civil?

El fascinant de Mujeres Libres és la seua innovació. El seu posicionament va ser un fet totalment excepcional i pioner. Van aconseguir generar praxis pròpies d'alliberament que arreglaven una tradició de plantejaments llibertaris sobre el paper de la dona en la revolució.

Sempre ho dic, moltes de les reivindicacions que fa el feminisme de masses en la historiografia tradicional, que comencen a plantejar en els anys 60 en l'àmbit anglosaxó i en la lluita dels drets civils, el cos de les dones com un territori de lluita, els drets sexuals i reproductius, la traïció de gènere que fan els companys de classe de la qual es fan ressò les teòriques del sistema dual que té a veure amb el marxisme nord-americà i europeu... tot açò, ja ho van tractar aquestes

dones en els anys trenta. En el discurs de Lucía Sánchez Saornil, ella ja està dient als companys que han trait a les dones quan miren cap a un altre costat en el sistema de condicions laborals que aquestes han de suportar.

Després, els plantejaments quant a la importància del cos, a la idea de les maternitats, que açò s'està escoltant ara, el tema de les maternitats conscients, de com empoderar en aqueix procés a les dones, el de la lactància, eixa volta a donar-li sentit, elles l'estaven mantenint en els anys trenta, fins i tot abans. Jo almenys no he trobat altres moviments d'aqueixa època que els tingueren.

Eixos discursos són molt interessants, i es podrien recuperar però tenint en compte que estem en un altre context i que no tenim res a veure amb el seu entorn immediat. En el seu discurs estava molt present que elles eren proletàries, elles ho tenien molt clar. Avui dia, el què podem entendre com a classe treballadora no es considera a si mateixa com a tal, i és una de les coses que ha aconseguit el capitalisme, i ho ha fet molt bé. Hauríem de començar potser, per a mobilitzar a aqueixes masses tan complexes de gent que viuen en la discriminació contínua d'aquest sistema, per elaborar nous conceptes que els identifiquen més. Com quan es parla del precariat, no parlar del proletariat, sinó de les condicions precàries que pots tenir en la teua existència. Però açò és part de la nostra lluita actual. Elles ho

tenien més clar perquè l'enemic era molt més fàcil de distingir i era més fàcil posicionar-se front a ell. D'una banda perquè tenien molt clar que eren treballadores, ho marcava la societat continuament, no cabia dubtes, i açò permetia crear aqueixa solidaritat horitzontal: la lluita d'una era la lluita de totes. Avui hi ha moltes lluites, s'ha individualitzat molt, llavors és més difícil. Les dones actuals hem de veure com fer-ho, el nostre context ens exigeix cercar llocs comuns, per a traçar aliances i poder enfrontar-nos al mateix enemic. Al cap i a la fi és una qüestió de perspectiva, però l'enemic no ha canviat. El problema és que totes siguem capaces d'identificar-lo, en les seues diferents formes i posant-li l'etiqueta que li posem. El capitalisme ho ha fet molt bé: s'ha dispersat i ens ho hem cregut.

Davant l'avanç del feminisme i la recomposició del capitalisme com a sistema econòmic, el discurs oficial ha optat per assimilar la lluita de les dones. Pots traçar a grans trets els mecanismes d'aquest engany i establir els punts sobre els quals mai convergiran el feminisme burgès i el feminisme de les treballadores?

Tenim la "sort" de presenciar la unió perfecta de dos sistemes que són adaptatius, i ara amb el tema dels drets de les dones han posat les dues màquines a treballar contra aqueix enemic comú: ells tenen molt clar d'on vénen els perills.

D'una banda, el patriarcat. És molt difícil situar el seu origen precís però és un sistema que ve de molt arriere i que ha sobreviscut i nodrit diversos sistemes d'organització social i d'organització econòmica. Aleshores, sap com canviar perfectament, davant un avanç dels drets de les dones hi ha hagut una reacció del patriarcat. I sempre ho ha fet molt bé: ha utilitzat la ciència, la política... tots els mecanismes, com diu Susan Faludi, que ha pogut en el seu propi benefici. I s'ha casat, afirmaven en els anys seixanta algunes teòriques, amb el capitalisme que és un altre sistema que sap molt bé nodrir-se de les seues pròpies crisis i eixir sempre reforçat.

Ara estem veient que ells tenen molt clar com han de neutralitzar el feminisme. I una de les formes és reapropiar-se del nostre discurs, ho van fer amb moviments d'esquerra o fins i tot amb el concepte de revolució. Ara ens toca a nosaltres, que agarren les nostres lluites i que intenten vendre-les buides de significat. Hem d'estar preparades per a açò. El punt insalvable entre el feminisme burgès i el de les treballadores és que elles poden arribar a assumir determinats pactes perquè li's són favorables dins dels seus interessos de classe perquè els tenen i és legítim, però no són suficients per a nosaltres. En traçar estratègies i arribar a

Continua en p.7